

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
82 НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ВИКЛАДАЧІВ УНІВЕРСИТЕТУ

Одеса 2022

Наукове видання

Збірник тез доповідей 82 наукової конференції викладачів університету
26 – 29 квітня 2022 р.

Матеріали, занесені до збірника, друкуються за авторськими оригіналами.
За достовірність інформації відповідає автор публікації.

Рекомендовано до друку та розповсюдження в мережі Internet Вченою радою
Одеського національного технологічного університету,
протокол № 13 від 24.05.2022 р.

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України,
Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки,
д-ра техн. наук, професора Б.В. Єгорова

Укладач Т.Л. Дьяченко

Редакційна колегія

Голова

Єгоров Б.В., д.т.н., професор

Заступник голови

Поварова Н.М., к.т.н., доцент

Члени колегії:

Безусов А.Т., д-р техн. наук, професор
Бурдо О.Г., д-р техн. наук, професор
Віннікова Л.Г., д-р техн. наук, професор
Гапонюк О.І д-р техн. наук, професор
Жигунов Д.О., д-р техн. наук, професор
Іоргачова К.Г д-р техн. наук, професор
Капрельянц Л.В., д-р техн. наук, професор
Коваленко О.О., д-р техн. наук, професор
Косой Б.В., д-р техн. наук, професор
Крусір Г.В., д-р техн. наук, професор
Мардар М.Р., д-р техн. наук, професор
Мілованов В.І., д-р техн. наук, професор
Павлов О.І., д-р екон. наук, професор
Плотніков В.М., д-р техн. наук, професор
Станкевич Г.М., д-р техн. наук, професор
Савенко І.І., д-р екон. наук, професор
Тележенко Л.М., д-р техн. наук, професор
Ткаченко Н.А., д-р техн. наук, професор
Ткаченко О.Б., д-р техн. наук, професор
Хобін В.А., д.т.н., професор
Хмельнюк М.Г., д-р техн. наук, професор
Черно Н.К д-р техн. наук, професор

ЯК УКРАЇНА ЗДІЙСНЮЄ ЗОВНІШНЬОТОРГОВЕЛЬНУ ДІЯЛЬНІСТЬ В УМОВАХ ВОЄНОГО СТАНУ

Смокова Т.М., канд. техн. наук
Одеський національний технологічний університет, Одеса

Зовнішня торгівля, як один з визначальних факторів розвитку економіки країни не лише забезпечує зростання ВВП, доходності та прибутковості вітчизняних товаровиробників, але й відображає ставлення світової спільноти до якості та конкурентоспроможності вітчизняної продукції, є джерелом валютного забезпечення національної економіки.

Зменшення обсягів торговельних операцій у лютому – березні 2022 року значно вплинуло на готівкові надходження та постачання енергоресурсів до України.

Основною причиною є відсутність можливості здійснення експортно-імпорتنих операцій через морські порти, але здійснюється робота з переорієнтації операцій з експорту та імпорту товарів за допомогою залізничного транспорту.

У всі часи незалежності Україна займала провідні позиції з експорту сільськогосподарської продукції так у 2021 році національні товаровиробники експортували соняшникової олії та зернових культур на 18,6 млрд дол. при цьому світові ціни на зерно у цей період стрімко зросли. Протягом березня Україна експортувала 1,1 млн тонн кукурудзи, 309 тисяч тонн пшениці, 118 тисяч тонн соняшникової олії, 40 тисяч тонн соєвих бобів, що у 4 рази менше, ніж у лютому. За оцінками консалтингової компанії Barva Invest, у сховищах на реалізацію є близько 25 млн тонн пшениці та кукурудзи, які б задовольнили потреби у експорті впродовж трьох років, але на даний час постає проблема інтенсивності перевезень (зерно перевозять залізницею в обсязі 1 мільйон тонн на місяць, що на 85 % менше ніж обсяги експорту через морські порти). Ще однією з проблем постає неможливість тривалого зберігання насіння олійних культур та відсутність можливості експорту у сирому та непереробленому виглядах до країн ЄС (відсутні власні переробні потужності та потужності з перевалювання олії).

За обсягами експорту до країн ЄС друге місце займають чорні метали, попит серед яких на вироби із сталі – 11,3 % та чавуну – 2,3 % з надходженнями, що перевищили 14 млрд дол. у 2021 р. На даний час істотно скоротився експорт металу. Зокрема, експорт плоского прокату впав у 10 разів – з 437 тисяч тонн у лютому до 47 тисяч тонн у березні. За деякими позиціями металургії експорт не здійснювався взагалі. Це пов'язано, в першу чергу, з фізичним руйнуванням металургійних об'єктів та зупинкою виробництва.

Ще однією зі статей українського експорту є кабелі – 2,3 %, що еквівалентно 1,6 млрд дол. Від постачання українських джгутів та кабелів залежать такі світові виробники, як Volkswagen Group (Porsche та MAN), Opel, Lamborghini, Mercedes, BMW та Audi. Кабельні джгути українського виробництва забезпечують 7% всього імпорту автопрому до ЄС. В Україні виробництвом займаються чотири компанії: «Електроконтакт Україна» — підрозділ німецької фірми Elektrokontakt GmbH, японська Fujikura, німецька LEONI та німецько-японська Sebn. Усі вони розташовані в західних регіонах України, де не ведуться бойові дії, проте після масштабного вторгнення всі заводи зупинилися і не могли постачати продукцію.

Як наслідок, автовиробники у східній Європі та Німеччині (BMW, а Mercedes-Benz) зіткнулися з дефіцитом запчастин, а Volkswagen навіть тимчасово зупинив завод у Вольфсбурзі.

Одночасно значних втрат зазнав імпорту України. Якщо у лютому держава імпортувала 5 млн тонн товарів на суму 5,9 млрд доларів, то в березні – 1,6 млн тонн вартістю 1,8 млрд доларів. Сьогодні найважливішими статтями імпорту до України є газ, нафта, нафтопродукти та вугілля.

У 2021 році імпорт газу до України зменшився у шість разів, що пов'язано із збільшенням експортної вартісної складової країн ЄС та склав 5 млрд дол. Це є одним з факторів встановлення урядом тимчасової заборони експорту газу з України оскільки національний видобуток може забезпечити дві третини власних потреб. Україна споживає 88 млн куб м, а видобуває 50 млн куб м на добу. На даний час наявність газу у сховищах складає 9,5 млрд куб м палива, але зростає ризик нестабільності постачань та пошкодження видобувної інфраструктури.

Ще одна категорія товарів, від яких Україна імпортозалежна – це нафтопродукти, так у 2021 році імпорт склав на 6 млрд дол. На даний час припинилися постачання з Білорусі та РФ (на ці країни припадало 43% всього споживання бензинів та 67% – дизельного палива), що призвело до дефіциту пального та зростанню цін, але Україна щотижня нарощує постачання з Польщі, Литви, Румунії, Азербайджану (через заміщення).

До важливих енергоносіїв відносять вугілля, адже на ТЕС припадає близько третини генерації електроенергії, після заборони на імпорт з РФ у листопаді, частка якої становила майже 60 %, поступово здійснюється переорієнтація та пошук альтернативних постачальників з Південно – Африканської Республіки, Колумбії та США. Попит на вугілля в Україні зменшився після зупинки металургійних підприємств та потепління. Отже, ТЕС мають змогу поповнювати запаси завдяки українському видобутку, який за останній рік зріс на 2 % до 29,4 млн тонн.

Поступово налагоджуються постачання з Європейських країн (Польща – 60 тис. тонн) та очікується ввезення 70 тис. тонн вугілля з Австралії, яка передасть його на благодійних умовах.

Детальний розподіл за частками експорту та імпорту представлено на рис.1.

Рис. 1 – Обсяги категорій товарів що експортуються та імпортуються, млн. дол.

Воєнний стан вніс суттєвих коректив у зовнішньоторгову статистику, це і затримка посівної і робота держави на відновлення логістики, що є основою стабілізації економіки.

Урядом припинено торговельних відносин із Російською Федерацією, шляхом встановлення повного ембарго на імпорт товарів.

Для підтримання та стимулювання національних товаровиробників урядом України розроблюються спрощені заходи тарифного та нетарифного регулювання, які спрямовані на зменшення часу митного оформлення товарів, які перетинають митний кордон України.

МАТЕРІАЛИ ДЛЯ ВИГОТОВЛЕННЯ ДИТЯЧОГО ОДЯГУ ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ ГІГІЄНИЧНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ	
Мартирисян І.А., Луцькова В.А.....	158
АКТУАЛЬНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ БІОЦИДНИХ ПРЕПАРАТІВ В ТЕКСТИЛЬНІЙ ПРОМИСЛОВOSTІ	
Мартирисян І.А., Пахолук О.В.....	159
ЯК УКРАЇНА ЗДІЙСНЮЄ ЗОВНІШНЬОТОРГОВЕЛЬНУ ДІЯЛЬНІСТЬ В УМОВАХ ВОЄНОГО СТАНУ	
Смокова Т.М.....	161
РИНОК РОСЛИННОГО МОЛОКА В УКРАЇНІ	
Памбук С.А., Манолі Т.А., Шенгелая М.В.....	163

СЕКЦІЯ «ТЕХНОЛОГІЧНЕ ОБЛАДНАННЯ ЗЕРНОВИХ ВИРОБНИЦТВ»

ДОСЛІДЖЕННЯ І МОДЕРНІЗАЦІЯ ПРИСТРОЮ ГРАНУЛЮВАННЯ КОМБІКОРМІВ	
Алексашин О.В., Гончарук Г.А.....	165
ДОСЛІДЖЕННЯ КІНЕМАТИКИ ЗУБЧАТО-ВАЖІЛЬНОГО МЕХАНІЗМУ ПРИВОДУ СИТОВОГО СЕПАРАТОРУ	
Ліпін А.П., Кара О.Д.....	166
МОДЕРНІЗАЦІЯ ФРИКЦІЙНОЇ ЛУЩИЛЬНО-ШЛІФУВАЛЬНОЇ МАШИНИ	
Ліпін А.П., Шипко І.М., Кара О.Д.....	168
ОСОБЛИВОСТІ РОЗРАХУНКОВОГО ВИЗНАЧЕННЯ ПАРАМЕТРІВ МОНТАЖНИХ ЩОГЛІ	
Солдатенко Л.С., Шипко І.М., Шипко А.І.....	170
МЕХАНІЗМИ ПАРАЛЕЛЬНОЇ СТРУКТУРИ В РОБОТОТЕХНІЧНИХ КОМПЛЕКСАХ	
Ягліньський В.П.....	172

СЕКЦІЯ «ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННИЙ БІЗНЕС»

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ – СУЧАСНИЙ ІНСТРУМЕНТ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ ГОСТИННОСТІ	
Асауленко Н.В., Ткачук О.В., Щапін О.Ф.....	174
ДОСЛІДЖЕННЯ ПОПИТУ НА ІТ-ІННОВАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА	
Кравчук Т.В., Скляр В.Ю.....	176
АВТОМАТИЗОВАНІ СИСТЕМИ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В РЕСТОРАННОМУ БІЗНЕСІ	
Кожевнікова В.О., Новічков В.К.....	178
ЛОГІСТИКА В УПРАВЛІННІ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ	
Жигулін О.А., Лебеденко Т.Є.....	179
ДОСЛІДЖЕННЯ ЯКОСТІ СПОЖИВЧИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ СОЛОНОЇ РИБОПРОДУКЦІЇ ДЛЯ РИБНИХ РЕСТОРАНІВ СЕНСОРНИМИ МЕТОДАМИ	
Нікітчина Т.І., Манолі Т.А., Дубкова Т.П., Абдуллах Е.А.....	182
ІННОВАЦІЇ У СФЕРІ ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ ДЛЯ ГОТЕЛІВ	
Ряшко Г.М., Воскресенська О.В.....	184
АНАЛІЗ ТЕНДЕНЦІЙ РОЗВИТКУ SPA- І WELLNESS-ІНДУСТРІЇ НА КУРОРТАХ УКРАЇНИ	
Стрікаленко Т.В.....	186
FOOD-ТРЕНДИ В РЕСТОРАННОМУ БІЗНЕСІ ЯК ПОПУЛЯРИЗАЦІЯ ГАСТРОНОМІЧНОЇ СПАДЩИНИ М. ОДЕСА	
Ткачук О.В., Асауленко Н.В., Щапін О.Ф.....	188

СЕКЦІЯ «ТУРИСТИЧНИЙ БІЗНЕС І РЕКРЕАЦІЯ»

РОЛЬ ДЕРЖАВИ У РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ ТА ДІЯЛЬНОСТІ ІНДУСТРІЇ	
Байрачна О.К.....	190
СУЧАСНИЙ СТАН ТА ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ГАСТРОНОМІЧНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ	
Добрянська Н.А., Крупіца І.В.....	191
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ХАРЧОВОЇ БЕЗПЕКИ В СІЛЬСЬКОМУ ТУРИЗМІ	
Калмикова І.С.....	193
СФЕРА ГОСТИННОСТІ ДЕСТИНАЦІЇ ТУРИЗМУ ГЛЕНВУД-СПРІНГС	
Орлова М.Л.....	194